

पितरो गावः सर्वा नीराजयेत् क्रमात् । नवां नीरा-
जनं कुर्वात् महिषादेव मण्डवम् । भामवेत्याध-
वेन्द्रैर्गण्टापादनञ्चादनेः ।

अर्चिहृदादधीव्रतं धरणीव्रतोक्तम् "तद्वत्तु फाङ्गुने मावि
लक्ष्मणे तद्वादी । उपाय्या प्रोक्तविधिना हरिमा-
वाङ्गुदेव बुधः । नरर्चिहाय पादौ तद्गोविन्दायो-
दरं तथा । कटिं विप्रभुजे तद्वद्विद्वदय चोदरम् ।
कथन्तु शितिकण्ठाय पिङ्गकेशाय वै शिरः । अक्षर-
ध्वं सनायेति चक्रोद्वालने तथा । शङ्खमित्तेव सम्पूज्य
गन्धपुष्पफलैस्तथा । रत्नगर्भं चट्टे स्थाप्य तं संपूज्य वि-
धानतः । द्वादश्यां वेदविदुषे ब्राह्मणाय निवेदयेत् ।
एवं कृते फलं प्राप्नोति यत् पुरा मार्चयेत् च" इत्यादि ।
पञ्चवस्त्रव्रतं पञ्चपुं "प्रतिपद्योक्तमज्ञायो वामन्ते वपि-
चापदः । वैश्वानरपुरं याति व्रतं वैश्वानरस्त्वितम् ।
शुचिर्गो भोजनं कृत्वा वो भुङ्क्ते पञ्चवस्त्रम् । अहो-
रान्ते च चैवेनातिरात्रकचमश्नुते" ।

पञ्चव्रतपूर्णिमाव्रतं भविष्योत्तरे "पञ्च पञ्चदश्याः स्थित्वा एक-
भक्तेन मानवः । संपूज्य पूर्णिमां दीर्घं विष्टितां चन्द-
नादिना" । पूर्णिमाप्रतिमा तद् परिभाषायां इष्ट्या ।
"ततः पञ्च व्रतान् पूर्यान् पयोदधिदत्तेन च । मधुना
सितस्वण्डेन ब्राह्मणायोपपादयेत् । मनोरथान् पूरयन्
वधा त्वं पूर्णिमां हवि । पञ्चगुण्यपदानेन भूतानां
तुष्टिरस्तु मे । हिजानेवं नमस्कृत्य सर्वांश्च कामानवा-
प्नुयात् । एतत् पञ्चव्रतं नाम व्रतं तद्विप्रदायकम्" ।

पञ्चपिण्डकागौरीव्रतं स्कन्दपुराणम् "नमस्ते च शिते
पञ्चे तृतीयादिवसे स्थिते । प्रातरुत्थाय पञ्चाक्ष भज-
येत् दत्तपावनम् । ततश्च नियमं कुर्वाद्युपवाससुसज्ज-
कृतम् । गौरीनाम सप्तसायं अष्टापूर्तनं चेतसा । ततो
निशागमे प्राप्ते कृत्वा गौरीचतुष्टयम् । मृण्मयं याव-
श्चैव तदिहैकमनाः शृणु ! । एका गौरी प्रसन्नं व्या-
पञ्चपिण्डा यथाशिता । प्रहरे प्रहरे प्राप्ते तासु पूजां
रेत्" । समाप्त

पञ्चमहापावननाशदादधीव्रतं भविष्यपुराणम् "यत् कृत्वा सुच्यते
जन्तुभेदतः पञ्चपातकात् । पञ्चपातशिनः प्रेतान्
पितृन्कारयते तथा । निशाकटाप्यावनय पूर्णिमादेवता
रमाः । जगन्नाथो मञ्जीधरो देवेन्द्रो देवकीसुतः ।
चतुर्भुजो गदापाणिः सुरभीयः सुनीषनः । सर्व-
व्रतचक्रपाणिः शूरबाणधरात्मकः । श्रीश्च द्वादश

रमा देवताः परिकीर्त्तिताः । स्वाहाकारान्वितैरेतैश्च
तुष्ट्यन्तैश्च नामभिः । आवषादो देवतानां पूजां च
कुरुते प्रसी । आवषादेव कुर्वीत द्वादश्यां परिकीर्त्तिता ।
पूर्णिमावान्तु देवेभ्यः पायवज्जुल्लयात्ततः । अमावास्यां
देवतानां तिलसङ्गुडोदकम् । पञ्च रत्नानि देयानि पञ्च-
पातकशालये । पञ्चमूर्तिं स्वर्णमयीं पञ्चाश्रितचनन्ति-
ताम् । भोजयेद् ब्राह्मणान् राजान् ! पञ्चदादयस्त्वं यथा ।
पञ्चमहाभूतपञ्चमीव्रतं विष्णुधर्मोत्तमम् "अतः परं प्रवक्ष्यामि
पञ्चमूर्तिं स्तथाचनम् । शुचिव्यापस्तथातेजो वायुरावास-
मेव च । एता वै देवदेवस्य कथिताः पञ्चमूर्तिवः ।
चैत्रे तद् पञ्चमीं शुक्लां समासाद्य विचक्षणः । सोप-
वासो हरिं देवं पञ्चात्मानं सनचयेत् । पञ्चमण्डलकाः
काव्याः पञ्चभिर्यन्त्रैः पृथक् । पार्थिवं मण्डलं कार्यं
नीलवर्चं मञ्जीपते ! । वारुणञ्च तथा श्वेतं रक्तमा-
न्येवनिप्रभे । पीतं भवति वायव्यं कल्पमाकाशदेवतम् ।
समानवर्णमस्यैव पुन्ये स्नानचयेत् पृथक् । गङ्गायां च
पूषदोपास्यैयं यातामभिरन्दम ! । यवैर्माषैस्तिलैश्चैव ह-
पायसेन च" । तेन

पञ्चमूर्तिव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "अथापरं प्रवक्ष्यामि पञ्चमूर्ति-
व्रतं तव । शङ्खचक्रगदापद्मं शुचिर्विष्णुं महाभुजम् ।
गन्धमेण्डलिकां कृत्वा पञ्च पञ्चसु पूजयेत् । चैत्रशुक्ला
दिनां प्राप्य पञ्चमीप्रभृतिं नरः । सोपवासो बहिःस्नात-
स्तथा शुक्लाम्बरः शुचिः । गन्धमाल्यनमस्कारदीपधूपा-
क्षपस्पदा । सर्वेषां पूजनं कृत्वा जुहुयाज्ज्ञातवेदभिः ।
सर्वेषामेव देवानां नामभिस्तु तथा स्तुहान् । ब्राह्मणान्
भोजयेज्ज्ञात तदा च सुरभोजनम् । संवत्सरमिदं कृत्वा
व्रतान्ते वस्त्रपञ्चकम् । पञ्च वेदविदां दद्यात् पञ्चवर्षं
नराधिप ! । व्रतेनानेन चोर्ध्वेन राजसूयफलं लभेत्" ।
पञ्चाग्निषाधनरम्भातृतीयाव्रतं भविष्योत्तरे "भट्टे कुरुष्व
यत्नेन रम्भाव्रतमनुत्तमम् । मनोऽभिलषितं कामं येन
प्राप्नोति यङ्गम् । ज्यैष्ठ्यशुक्लतृतीयायां स्नाता नियमतत्-
परा । कुर्व ! पार्श्वेषु पञ्चाग्नीन् स्वाहावासाङ्गुला-
हतीन् । मार्चयेत् दक्षिणाग्निं स्वयकाङ्क्षनीय-
कम् । पञ्चमं भास्करं तेज इत्येते पञ्च ब्रह्मणः । इ-
त्येषां मध्यमा भूत्वा तिल पूर्वमुखो घटी । चतुर्मुखं
ध्यायमानं पञ्चजापरिचक्षितम् । मृगभोजनकृत्तृणां
जटावलकलधारिणीम् । सर्वभरणसम्पदां देवीमभि-
सृज्य कथं ।" ।